

דער פאָרשער

נעד אכט

ערשטער
פאנד

עלענטער געזעצטער פארלאג פאר אונדז

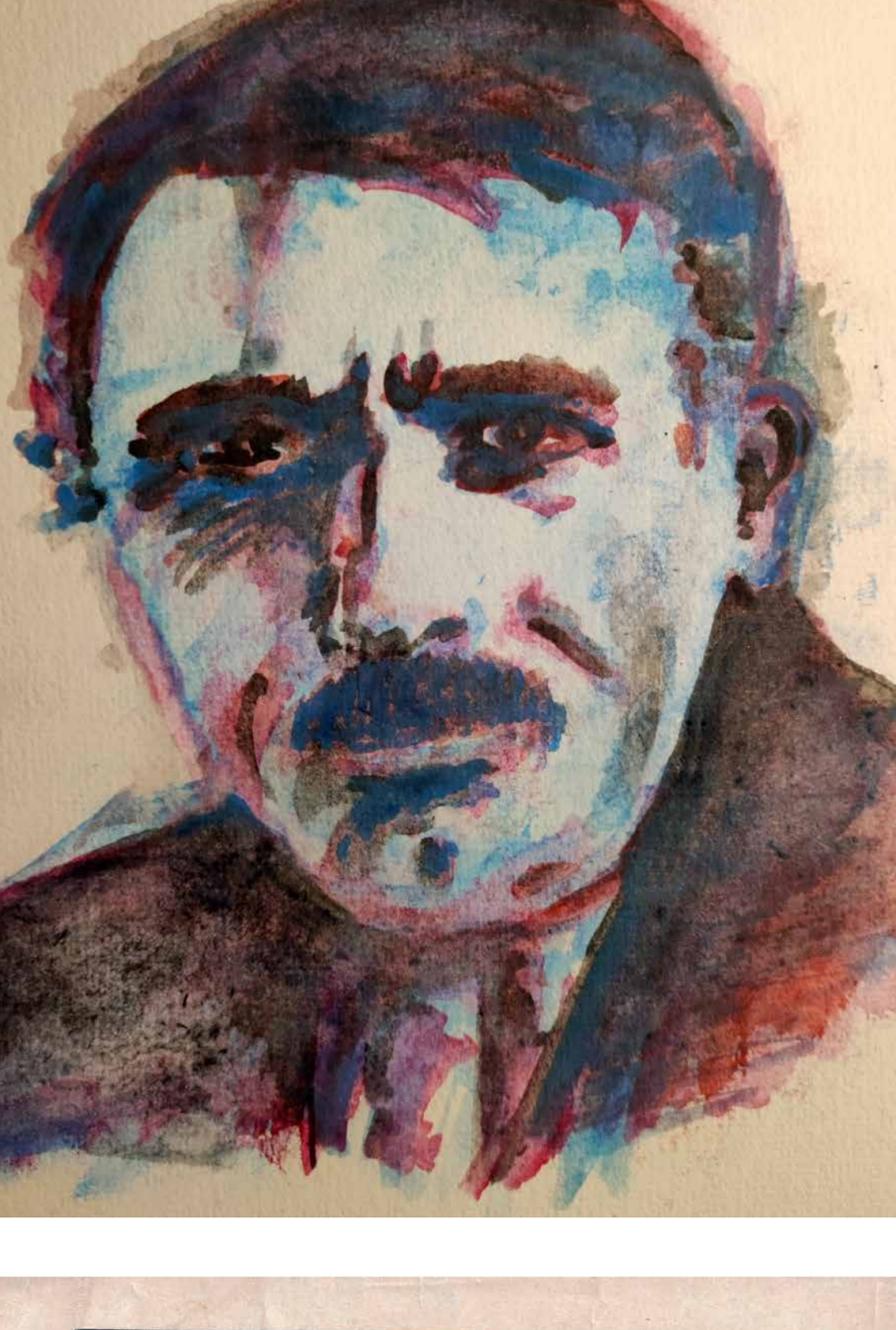
אונדזער פאנד פאר אונדז

ג.ש. לאנדאן

אונדזער פאנד

האפט-פארקאם
"הונטור-ליגע"

8

דער נסתר

דער זיידע מיטן אייניקל

ארויסגעגעבן דורכן
לאה קעסמאן ליטעראטור-פאנד ביים איקוף
ניו-יארק

דער ניסטער

די מ'שפאכע מאשבער

דער ניסטר 1950-1884

דער ניסטר (פינחס כהנאוויטש / קאגאנאוויטש) – אַ ייִדיש-מאָדערניסטישער שרייבער און דיכטער. ער איז געבוירן געוואָרן אין באַרדיטשעוו (אוקראַינע) און אויפֿגעוואַקסן אונטער אַ שטאַרקער השפּעה פֿון חסידות און קבלה. האָט דעביוטירט אין 1907 מיטן ביכל געדאַנקען און מאַטיוון, וואָס זײַן פֿאַרעם (לידער אין פּראָזע) איז אינספּירירט געוואָרן דורכן רוסישן סימבאָליזם, בעת זײַן תּוכן איז טיף פֿאַרוואַרצלט אי אין ייִדישקייט אי אין דער נישט-ייִדישער וועלטקולטור.

אין 1921, נאָך יאָרן אין קיעוו, וווּ ער האָט זיך אָנגעקערט צו דער גרופּע ייִדישע מאָדערניסטן, איז דער ניסטר אַרויסגעפֿאַרן קיין דײַטשלאַנד און צוריקגעקומען אין דער סאָוועטישער אוקראַינע אין 1926. אין 1929 איז אַרויס זײַן לעצטער באַנד סימבאָליסטישע דערציילונגען, וואָס האָט גורם געווען שווערע באַשולדיקונגען מצד פּראַלעטאַרישע קריטיקערס. קיין ווייטערדיקע פּובליקאַציעס אין דעם נוסח זײַנען ניט געווען מעגלעך.

זינט 1932 האָט דער ניסטר געשריבן רעפּאָרטאַזשן פֿאַר דער כאַרקאָווער ייִדישער צײַטשריפֿט די רויטע וועלט. די דאָזיקע רעפּאָרטאַזשן וועגן די סאָוועטישע „הויפטשטעט“ – מאַסקווע, לענינגראַד און כאַרקאָוו – האָט ער באַוויזן צו פּובליקירן אין 1934 ווי אַ בוך, וואָס די קריטיקערס האָבן עס אי באַגריסט ווי אַ טריט אויפֿן וועג צום סאָציאַליסטישן רעאַליזם, אי געטאַדלט צוליב דער נײַט־גענוגנדיקער סטיליסטישער דערווייטערונג פֿון זײַנע סימבאָליסטישע ווערק.

אַרום דער זעלביקער צײַט הייבט ער אָן די אַרבעט אויפֿן ראַמאַן די משפּחה מאַשבער. דער ערשטער באַנד, אַרויס אין 1939, איז תּיכף אָנערקענט געוואָרן דורך סאָוועטישע און נײַט־סאָוועטישע קריטיקערס ווי איינס פֿון די פֿײַנסטע ווערק פֿון דער ייִדישער פּראָזע.

ווי אַ מיטגליד פֿונעם ייִדישן אַנטיפּאַשיסטישן קאָמיטעט איז דער ניסטר אַרעסטירט געוואָרן אין 1949 און איז געשטאַרבן אין 1950 אין לאַגער אין אַבעז (קאָמי) בעת דער אויספֿאַרשונג.

דאַריע וואַכרושאַוואַ

Der Nister 1884-1950

Prosateur et poète moderniste d'expression yiddish, Der Nister (Le Caché, pseudonyme de Pinkhes Kahanovitsh / Kaganovitsh) naît à Berdichev en Ukraine. Dans sa jeunesse, il est influencé par le hassidisme et la Kabbale. Il fait ses débuts littéraires avec *Gedanken un motivn* (Pensées et motifs, 1907), recueil de poèmes en prose dont la forme s'inscrit dans le courant symboliste russe, tandis que le contenu puise son inspiration tant dans le judaïsme que dans la culture générale non juive.

De 1918 à 1920, Der Nister réside à Kiev où il fait partie du groupe moderniste yiddish Kiever grupe (Groupe de Kiev). Puis il part pour l'Allemagne en 1921 et ne rentre en Ukraine qu'en 1926. Après la parution, en 1929, du dernier volume de ses nouvelles symbolistes, il est en butte à de sévères attaques des critiques dits « prolétariens ». Il ne peut plus publier dans ce style.

À partir de 1932, Der Nister écrit des reportages pour la revue littéraire yiddish de Kharkiv *Di Royte Velt* (Le Monde rouge). En 1934, il parvient à publier en un volume le cycle *Hoyptshtet* (Capitales) consacré aux principales villes soviétiques, Moscou, Léninegrad et Kharkiv. Si la critique salue le grand pas de l'auteur vers le réalisme socialiste, on lui reproche encore de ne pas s'éloigner suffisamment du style symboliste.

C'est vers la même époque que Der Nister commence à travailler sur son roman *Di mishpokhe Mashber* (La famille Mashber). Dès la parution du premier volume en 1939, il est tout de suite reconnu tant en URSS qu'à l'étranger comme l'une des grandes œuvres en prose yiddish.

Membre du Comité antifasciste juif pendant la deuxième guerre mondiale, Der Nister est arrêté en 1949. Il meurt au camp d'Abez (RSS des Komis) au cours de l'enquête.

Daria Vakhrushova